

Universitätsbibliothek Paderborn

**Symbola Trinitatis, Id Est Trinitatis diversarum rerum, ex
Veteris ac Novi Testamenti Scripturis, Historijs &
exemplis; nec non congruentioribus rerum naturalium
similitudinibus conscripta ...**

Duplan, Theodore

Ruraemundae, 1663

Svbddivisio Prima Ex Historijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12221

SUBDIVISIO PRIMA

Trinitas diversorum ex historijs collecta,
 & tri-distichis ad divinæ Trinitatis
 mysterium, vel alium pium
 sensum, accommodata.

SYMBOLUM 1.

Trinitas Apostolorum trifariam crucifixorum.

TRes Christi comites Triadis sub schemate-fixi
 Petrus, & Andreas, tuquè Philippe cruci-,
 Obtigit Andreæ crux decussata, Petroquè
 Crux inversa placet, recta Philippe tibi.
 Quæ tibi sorte datur, Triadis tolerabis amore,
 Præmia dispensat, (a) temperat antè cruces.

(a) Deus, qui omnia constituit in numero, pondere, mensura, ipse ab aeterno cuique diligenter se, suam crucem definivit, ut tamum, non minus, nec amplius pateretur. Ipse per crucem cum in patientia, puritate, gratia & charitate expolire & perficere decrevit, ipse per crucem ad gloriam eum deducere constituit. Quis ergo horreat aut fugiat crucem a Deo, Patre amantissimo sibi ab aeterno decretam & admensam?

SYMBOLUM 2.

Tres fenestræ S. Barbaræ.

S. Barbara in honorem SSS. Trinitatis tres fenestras jubet fieri in turri, cui custodienda includitur.

BArbara nomen habes: quo (a) sensu dixeris bellum,
 Quo mundum, Parcas, Eumenidasquè voco.

R 2

Ex

Eximia in Triadem pietas testatur, amorque,

Factaque de jussu terna fenestra tuo.

Vindicet hoc nomen lupus ipse (b) Dioscorus, at tu
Agni, dicaris mitior Agna, Dei.

(a) Id est per Anti-phrasin vel sensu contrario, quo diei nus bellum minimè bellū, mundū minimē mundum &c. (b) Dioscorus parent S. Barbara, eum de tribus fenestrīs quereret, virgo occasionem naeclae de Sacro sancto Trinitatis mysterio multa aperte & divinè differunt ut Pater impietatis stimulis actuū præsidū eam tradit; tandem a Patre capite truncatur. Ex brev.

SYMBOLUM 3.

Tres mortui virtute Trinitatis Deificæ suscitati a S. Martino.
Breviarium in festo S. Mart. Resp. i. primi noct.

AN quisquam fidei Zelo flagrantior usquam,
Aut summæ Triadi gratior alter erat?
Martinum nonnemo vocat quasi Martis alumnum,
Crediderim Triadis quod quasi (a) Martyr erat,
Suscitat hinc vitâ functos virtute ter Almæ
Tres Triadis: merces Præsule digna pari.

(a) Id est, testis.

SYMBOLUM 4.

S. Nicolaus, strenuus defensor SS. Trinitatis, contra Arianos eam naturali ratione arrepto latere in Concilio Nicæno probat, de quo infrà subdivisione ultimâ in symbolis naturalib. Item in memoriam Trinit. tres filias triplici auri pondere dotat.

TRes Natas Cypridis ducens malesanus ad aras,
Arsuras stygio, non putat, igne Pater.

Quòd

Quò turpis tua stulte parens impellit egestas.

Pectora? sed ternas est miserata Trias.

Afflatu Triadis triplici numismate Præful

Eripis e fœdo tres Nicolae probro.

S Y M B O L U M 5

Item tres Tribuni per S. Nicolaum a capitis suppicio liberati.

(a) **C**æsar imperio falsis rumoribus acti,
Judicium capitis tres subière Duces.

Præfulis admonitu minitanis imagine, Cæsar

Supplicium revocat territus, antè datum.

Præsidio ternis Trias est in fontibus, insons

Semper ut a Trino Numinē speret opem.

(a) Tres hi tribuni a Constantino Augusto per calumniam erant condemnati, qui propter famam miraculorum orationibus S. Nicolai se commendabant. Metaph. & alij.

Nota. S. Nicolaus puer, ter etiam quāvis hebdomadā ab ubribus abstinebat instinctu Spiritus S. edoctus. Vide Nucl. Coppens in festo S. Nicol.

S Y M B O L U M 6.

Triplex fulmen quo, anno Domini 510. Olympus Arianus Episcopus Carthagine in balneis blasphemias evomens in SS. Trinit. cœlitus exuritur.

Arij Triadem sectator Olympius olim.

Blasphemo in thermis impius ore petit.

(a) Immersum Vulcanus aquis emissus olympos.

Corripit, ac flammis impia membra vorat.

Quam ratio, natura, Patres, Scriptura fatentur,

Extorquent Triadis fulmina trina, fidem.

(a) Ex Damasco, Adote, Platina, Vasao & Baromio. anno Christi. 494.

SYMBOLUM 7.

Tres calami Valentis Imper. Quibus D. Basilio magn o fidei, circa SSS. Trinit. præsertim Homousij propugnatori, ne quicquam exilij sententiam intentat.

Exilium mandare vales, sed non dare, Cæsar,
Rex es, Magne Valens, (a) Rex quoquè magnus
Impie tres calamos incassum stringere tentas, (is est
Gestit in adversis, exilit exilio.
Esto valens animis, armisquè valentior, arma
Tutori Triadis nulla nocere valent.

(a) græcè Basilius, latinè idem quod Rex.

SYMBOLUM 8.

*Triduum S. Cæciliae quo supereft a trinā percussione, laudans
Deum Trinum & Vnum.*

Concentus modulata novos pia virgo Tri-uni,
Vicus fatis ut solet albus olor.
Sedula sicut apis jam mella perennia captas,
In cellis cœli dispositura dapes.
Ternas ecce ter icta moras exposcis, ut uni
Plura legas Trino mella melosquè Deo.

SYMBOLUM 9.

*Tres rosæ S. Dorothæ, quas promittit Theophilo præfidis ad-
vocato, ac e cœlo mittit, quibus eum ad religionem veri Dei ab
idolatriâ convertit.*

Exigis æthereâ tres arce Theophile Flores,
Accepto-faciam mox satis-ense tibi,

(a)

(a) Tres calitho rutilas celestibus aliger hortis;

Detulit, hyberno mense stupente rosas.

Redde suos Triadi cultus, dictis quæ beatæ

Martyris adde fidem, paruit illa tuis.

(a) Ecce puer in orario ferens triam d.i., & tres rosas dixit Theophilo: en transmisit hec tibi Dorothæa de paradiſo sponsi sui. Tum stupens quod esset Februarius, & gelu cancta rigarent, ea accepit, & fidem Christi professus est. Brav. ex probatis actis.

S Y M B O L U M . 10.

Tres cruces, quas S. Helena Imperatrix Constantini mater,
Hierosolymis invenit.

AD Solymas Regina potens ope Numinis arces,
Heroumquæ valens agmine, carpit iter.

(a) Tellurisque Crucem densâ sub nocte latentem
Impigra scrutatur, sedula poscit opem.
Mox trinæ patuere cruces: sic vota beavit
Principis optato Regia fine Trias.

(a) Post hac Judas alias Quiriacus S. Ord: S. Crucis Patronus cum socijs viriliter fodere
cœpit & viginti passus sodiens, tres Cruces invenit, quas Regine detulit. Pet. de Nat. lib.
4. cap. 117.

S Y M B O L U M . 11.

Iulianus apostata, hostis SSS. Trinitat. S. Quiriacum, quod
scripsisset multas Epistolas, quibus ab idolorum cultibus
multos revocaverat, triplici titulo Beatum, scilicet Religio-
nis, Episcopatus, Martyrij interficit. Pet. a Natal: l. cit.

(a) **K**yriakos Christi vestigia ritè secutus,
A Domini inventâ qui Cruce nomen habet.

Fit

Fit Cruciger Solymis, nova præfulis insula fulsit,
Nec submissa, decus, mens, putat hocce suum.

Inde Crucis toto laudes Oriente tonantem

In Triadem Cæsar (b) perfidus, ense ferit.

(a) id est, Dominicus. (b) Cum Julianus linguam fortuitus esset disertam, acut eam contra
restrum omnium Salvatorem Christi m, & tres scripsit libros adversus S. Evangelium, &
contra pi. m Christianorum Religionem, inquit Cyril Alexand. in prefib. in Jul. Item
testatur Bar. anno Christi 363. eundem Julianum Serapidem, qui idem est, quod sol apud
Egyptios, & Isidem, quæ idem est quod luna, multum coluisse. Putavit etiam animam Al-
exandri in se transmigrasse, sicut e in alio corpore eundem Alexandri. m esse. Vide BAVB.
loc. cit.

S Y M B . 12. de eodem.

Gente Judæus eras, & Judas dictus ab ortu,
A Cruce quæ rendâ dicere (a) Quiriacus.

Assertam latebris uno te vindice constat,

Hinc prior inventæ Bajulus esto Crucis.

Post tria sæcla pio Christi sacrata cruore,

Sancta Trias voluit tingere, ligna, tuo.

(a) Id est querens Crucem Dominicam.

S Y M B O L U M 13.

S. Helena præter innumeræ alias, tres Collegiatæ Ecclesiæ in
honorem SS. Trin. ædificat in Germaniâ.

O Fidei toto fautrix venerabilis orbe,
Hæreseon mastyx, Christiadumquæ decus.

(a) Quis memoret dotata tuis altaria donis?

Quis canat innumeris condita templo locis?

Cultricem Triadis collegia trina fatentur,

Xanthi & Agrippa tuis, Bonnaquæ clara, bonis.

(a) V. d. istrum Ressilium in vita S. Helena cap. 2.

SYM

SYMBOLUM 14.

Trisagion Angelicum

*Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus & immortalis &c.***C**hristiades toto cantate Trisagion orbe,
Si salvanda seges, si-ve fuganda lues.(a) In sublime puer longè super aëra raptus,
Attulit Angelicis hæc documenta Choris.**S**ancte, potens, fortis Deus, immortalis, ab omni
Quā premitur, populum protege clade, tuum.(a) Sub annum Domini 446. tempore Theodosij Imperat. Constantinopoli, pro communis
necessitate processio instituta est, ex quā puer in aëra sublatus; & hoc Trisagion ab Ange-
lis, ut a populo decantaretur edictus, cladem avertit. Ex Damasc. tract. de Trisagio.

SYMBOLUM 15.

Tres Filiae S. Sophiæ.

*Fides, Spes, Charitas.***D**iva Sophia tribus fœlix matrona puellis,
Christiadum Charites tres tibi Roma dedit.
Victrices adeunt fuso tres sanguine cælum,
Ter, phlegetontæam, victæ tyranne, stygem
Redde Vices parti, merces Trias una, triumphi,
Vinciet æternis tempora terna rosis.

SYMBOLUM 16.

Tres digitæ, quibus S. Augustino scribenti, sss. Trinitas ima-
ginem suam revelat.**D**Extra movens calatum digitos tres necit in unum
Omne Dei robur(a)ter digitale notat.

S

An

Angitur, hic Doctor scribens laudesquè precesquè,

Fortè Tri-unius cognitione Dei.

Continuò tantus librorum Scriba docetur,

In Digitis Triados symbolon esse tribus.

(a) Isaia 40. de quo supra pag. 40.

SYMBOLUM 17.

Tria vota S. Augustini scilicet Videre Christum in Carne Romanam in Flore, Paulum in Ore. Ex Ravis: Lips: & alijs.

Vota ter augustus tria concipit Augustinus,

Qualia Majoris fortè Catonis erant. (a)

Florentem spolijs Urbem, (a) Paulum Ore tonantem,

Et tectum humanâ carne videre Deum.

Devia ne portu yotorum cymba tuorum ,

Ad Triadem, cordis carbasa pande tui. .

(a) Cato major, ut in ejus vita refert Plutarchus, tria volebat a se non sussisse facta, sed frustra: videlicet, quod unquam secretū credidisset mulieri. Quod navigio aliquo i verit quā pedes ire poterat. Quodque in incertā & brevi vitā uno die manserit intestatus. (b) Si potuit una vox Paulina, ad Romanos 13. lecta; Augustinum convertere, quid fecisset integra vivè quæ oratio?

SYMBOLUM 18.

Trinus & unus gradus ad Deum, a S. Augustino assignatus.

Ardens Aurelius Triadis scrutator (a) amore ,

Quis gradus ad Triadem fortè rogatus (b) ait.

Primus & Alter erunt, Submissio seria mentis,

Ipsaque Mens Humilis, Tertius esto gradus.

Est

(105)

Est Trias humanæ mentis perfectio, cuius
Per valles imas est adeundus apex.

(a) datur ratio cur imago S. Augustini huic libro praefixa sit.

(b) Diocorus quarebat, quæ esset via ad perfectionem & Deum, cui respondit S. Augustinus tertio: Humilitas, Humilitas, Humilitas. Epist. 55. ad Dios.

SYMBOLUM 19.

Tres pars quantitatis incidentes Guttæ, quæ in unum coëunt
Vasati gemmam triangularem effecerunt.

(a) **T**er Sanctis operante sacris Antistite, guttas
Fornice de templi tres cecidisse ferunt.

Unius in gemmæ mox confluxere nitorem,
Et Crucis in medio Gemma trigona micat.

O Ari! Triadis mastyx! unum Unio Numen
Exhibit, & Trinum forma trigona Deum.

(a) Episcopus urbis Vasatensis, cum ab Hunnicâ clade beneficio Dei urbs liberata esset, in gratiarum actionem, solemnem missam celebravit, viseque sunt super altare quasi de camerâ templi cadere, tres equalis magnitudinis guttae, crystallo clariores, quibus in unum coëuntibus pulcherrima gemma triangularis efformata est, quam Episcopui in medio aurea Crucis, venerationis ergo contra Arianos et tempestate multum Ecclesiam infestantes collocavit. Sig. in Chron: anno 453.

SYMBOLUM 20

Trina victoria, quâ Cosrhoës impius irrisor SSS. Trin. ab Heraclio ejusdem pio cultore, divinitus punitur.

PErpeßus jam Cæsar erat ter ab hoste repulsam
Nec via condendi fœderis illa patet.

Fit via vi: Triadi(a) raptos ulturus hono res,
Icone prælatâ Rex animatus, abit.

S. 2

Ir.

Irruit, & victo Triadis fictore, triumphans,
Tres vectat vincitos post sua terga duces.

(a) Gestrhoës Persarum Rex, victorij insolens nec iniquis quidem conditionibus pacem cum Heraclio latre voluit. Currum ex auro fabricavit, in quo resedit quasi Deus Pater, juxta se Crucem Domini a dextris posuit loco Filii, & gallum a sinistris loco Spiritus S. ; sequere justitiam collit Deum, ideoque a Deo punitur, & ab Heraclio tres ejus exercitus profligantur prolat a imagine Christi non manu, sed a Deo facta. Ex Siffrid. presb. lib. 1. Epit. anno Domini 612. Bar. anno 614..

S Y M B O L U M 21.

Parelia, seu tres soles in unum coeuntes.

(a) **V**iderat ut primam mundi Lux unica lucem,
Hispano soles tres micuere polo.
Tres videoas unum subito coiisse sub orbem,
Sol triplicis solis lumina solus habet.
Castilio cur orbe micant? ferventiùs olim
Quòd sit ab Hispanâ gente colenda Trias.

(a) *Ipsa die nativitatis Christi hi soles visi sunt in Hispania ut reserat D. Tho. 3.p.q.36.1
3. ad 3.*

S Y M B O L U M 22.

Tres Cruces pavimentō infixæ infra quas Tiberius II. Imperator, summe liberalis in pauperes, thesaurum invenit.

(a) **I**n miseros largitus opes, insignia Cæsar
Christiadum spectat sculpta jacere solo.
Calcar i ratus indignum venerabile schema,
Sustulit, inde crucis forma secunda patet.
Tertia Crux reserat, clavis velut aurea, gazas,
Cæsar opes, in opes distrahit inter, opum.

(a) *Tiberius, cum etiam insignia & ornamenta imperij fuisset in pauperes elargitus, mobitus, ne res imperij prodigat respondit: Deus non deerit fisco nostro. Et ecce paulo post in*

palatio ambulans videt erucem in pavimento, qui in calcare indignum judicans, sustulit,
Et rursus aliam cernit, qua etiam sublata, tertiam; infra quam thesaurus latebat, quem
acceptum similièr in pauperes erogavit. Ex Paulo Diac. lib. 6. c. 3.

SYMBOLUM 23.

Tres panes Mariæ Ägyptiacæ.

Quibus 17. annis in eremo vicitat.

CAsta fit Ägypti meretrix ope Virginis almæ;

Et Cruce conspectâ fert animosa crucem.

(a) Alta decem septemque annis, tribus altâ in eremo

Panibus, ut carnem cum phlegetonte domet.

Organâ dum crapulæ, mutat virtutis in usum,

Sancta Trias proprio dæmonas ense ferit.

(a) id est, nutrita.

SYMBOLUM 24.

*Maria Ägyptina ter ab ingressu templi Hierosolymitanî re-
pulsa, ubi Crux ostendebatur ipso festo Exaltationis: exinde
30. annos absque ullo esu exegit.*

NOn est a pedibus peccatrix passa repulsam

Magdalîs, a templo pulsa Maria fuit,

Prima venit lacrymans, templum petit illa cachinnans,

Grata ter illa fuit, pulsa ter ista fuit.

Vertitur in lacrymas risus: velut Angelus, annos

Ter denos Triadi transigit absqu cibo.

SYMBOLUM 25.

Triennium, quo S. Benedictus latitat in altissimâ speluncâ, que

Sublacus dicitur, ut totus divinæ contemplationi vacet.

Silvarum quâ mente petis Benedicte recessus?

A turbis Urbis solus abire paras?

Sil-

Scilicet immensæ Triadis solius amore
Spinosum placuit Religionis iter.
Præ turbis hominum tibi grata triennis eremus
Te vehet ad Superum Cœlicolumquè choros.

SYMBOLUM 26.

Tres sp̄eciales Virtutes, quibus claruit S. Bernardus. Humilitas
Misericordia, Benignitas.

QUAM gratos Triadi spirat Bernardus odores?
Nomine, quin etiam Re, bene, nardus, olet
Lilia cum nardis Clarâ sub Valle legebat,
Lilia submissæ symbola mentis habent.
Visceribus, miseros erga, pietatis abundans:
In cunctos placidâ fronte Benignus erat.

SYMBOLUM 27.

Tres aliae Virtutes, quibus tres SS. Viri excelluerunt. In vita
S. Norberti legitur, vulgo dici solitum, quod in S. Norberto
vigeret Fides, in S. Bernardo Charitas, in Milone Tervan-
na (a) Episcopo, Humilitas.

Norbertus Fidei splendor, Candoris amictu
(b) Virgineâ merito Præsul in Urbe micat.
In Triadem summo flagrat Bernardus Amore,
Dulciss ut reliquis nardus odore fragrat.
Fortior hic (c) Oli M, limo sibi vilius Iste.(d)
Te docet ad Triadem quâ potes ire, (e) viâ.

(a) sive Audomari. (b) Maegdenburgum sive Parthenopolis. (c) Trifariam capitul Mili-
primò pro civi. Rom. de qua Cic. orat. 2. dò pro Athletâ qui pugno taurum mactavit, bu-
meris portavit, eodemq; die solus deuoravit. 3tiò. pro Monte India in quo homines impo-
plantis cum 18 digitis nascuntur (d) Est. n. Humilitas, ait S. Bern: quâ homo cognitione
sibi ipsi vilescit. Nec potest quisquam ad supremæ Majestatis cognitionem pervenire, nisi
pravia insimæ Vilitatis sua notitia. (e) Vide Symb. 18

SYMBOLUM 28.

*Triduum exequiarum, quæ pro Doctore Sorbonico celebrantur,
sed erecto capite vociferatur, primo die se coram judicio Dei
accusatum; secundo, judicatum; tertio, condemnatum.*

Parisij Doctor, Marcellum nomine dicunt,
Funereas geminat dum sacer Ordo (a) preces.
Primo accusatum, ferali voce, secundo
Judicium Triadis se subiisse, die:
Post, magis horrendâ Damnatum voce boavit;
Peccator Triadem quam verearisi, habes.

(a) sepius repetendo Requiem &c.

SYMBOLUM 29.

*Liber S. Dominici ab hæreticis in ignem conjectus, ter ejus pre-
cibus ad Deum fusis, resilit.*

Cusa movet stygijs incudibus hæresis arma,
Dum gregis egregius Pastor ovile fovet.
Judice Vulcano fidei certamen initur,
Sorbentur subitis dogmata falsa rogis.
At Triadis venerata decus ter flamma recessit,
Ter salit ardenti liber ab igne Liber.

SYMBOLUM 30.

S. Dominicus ter quavis nocte ferre à se catenā flagellat.

Cur pater infantes diro lacerare lacertos
Ære Paras, artus exanimasque tuos?
Est Domini sectanda mihi cum Nomine vita,
Proquè reis-faciat passio nostra satis.

Ma.

Munere placantur Reges, mea vulnera placant
Offensam Triadem, (a) ter repetita placent.

(a) Ver singulis noctibus catena ferrea se flagellavit s. Dominicus. Primo pro se ipso. Secundo pro peccatoribus in mundo. Tertio pro animabus in purgatorio. Idem s. Pater in virtute SSS. Trinit. tres mortuos ad vitam excitavit. Item tres episcopatus respuit.

S Y M B O L U M 31.

Tria Templa a s. Francisco ante institutum Ord: in hon. s. Trin.
restaurata sc. s. Damiani, s. Petri, necnon Portiuncula o-
lim s. Maria de Angelis vocitata.

F Ranciscus triplicis relevat dum rudera Templi,
Divinum e studio disce fuisse Virum.
Indoluit muros & templo labascere passim,
Et mores sacris pñne deesse Viris.

Magna Patraturus non major ad ardua lectus,
(a) Est Triadi jussus ponere templo, Minor.

(a) Cum die quādam in Ecclesia s. Damiani (que pñe vetustate ruinam minabatur, s. Franciscus lacrymosis oculis orando in Dominicam Crucem intenderet) vocem audivit in sibi dicentem: Francisce vade & reparare domum meam. Sur. 4. Octob.

S Y M B O L U M 32

Tres Mulieres pauperculæ, ætate facie, statura similes appa-
rent s. Francisco, coquè salutato, dissarent.

M Atronas ætate pares, vultuquè statuquè,
Tres Patri Assisio misit ab arce Trias.
A tribus insolitæ mox audit verba salutis,
Salve Paupertas Religionis honor.
Tres laudi Triadis Charites dant vota Parenti,
Pauferiem statuat Religionis Heram.

SYMBOLUM 33.

*S. Franciscus docet Bernardum a Quintâ valle , a SSS. Trinit.
tria vota Religionis auspicanda , ter aperto Evangelio.*

Principium fœlix Triadis qui nomine cepit ,
Dimidium facti quod benè cœpit , habet .
Hoc Pater Assisius ter codice dicit aperto ,
Bernardo a Quintâ valle volente sequi .

(a) Vota Trias monstrat ; vende omnia , sis comes absque ,
Et baculo & perâ , non tamen absque cruce .

*(a) Aperto libro pr. mō occurrunt : si vis perfectus esse vade & vende omnia &c. Secando ,
nihil taleritis in viâ . Tertio , qui vult venire post me , abneget se metipsum , & tollat crucem su-
am , & sequatur me .*

SYMBOLUM 34.

Tres auri partes inventæ , quas S. Franciscus offert SSS. Trinitati .

Poscit ab Assisio Numen tria munera Patre ,
Scis me mendicum , quas dabo , dixit , opes ?
Daquè , iubequè , dabo . Membrisquè sopore solutis
Repperit in tenui flava metella sinu .
Sic tria dona Ducem , docuit Trias alma , Minorum ,
Corde profecta pio grata placere sibi .

SYMBOLUM 35.

Christus tribus telis volens perdere mundum a tribus impeditur .

D. Virgine , S. Francisco , S. Dominico .

Fulmineis Judex telis horrendus & irâ ,
Fulmen in humanum , torsit ab axe genus .

T

Visce .

iscera mota piæ M atris , miserata ruinam ,
 Assisij implorat Numen amantis , opem .
 Adfuit eximij mox tertius Ordinis (a) Auctōr ,
 Iratâquè faces præripiuere manu .

(a) S. Dominicus

S Y M B O L U M 36.

Tres Coronæ S. Petri Martyris Ordinis PP. Præd: quas depingitur manu gestans.

Nectitur e niveo tibi Petre corolla colore ,
 Dequè triumphatà Lilia carne niuent .
 Dumquè domas fidei doctis sermonibus hostes ,
 Debentur studijs I aurea Serta tuis .
 Sanguinis in terram successit Laurea fusī ,
 Aurea Te cœlis Petre Corona manet .

S Y M B O L U M 37.

Triā lilia S. Aegidij socij S. Francisci.

Ambigit eximus Princeps , sed fuste docetur :
 Quo Minor e terrâ Lilia terna citat .
 Lilia quæ nivei sunt argumenta pudoris
 Virginis intactæ Christi-parentis , erant .
 Ante , sub , a partu castam dubitare Mariam
 Ter , Trias , Aegidi Te docet esse nefas .

S Y M B O L U M 38.

Triplex ordo ad cœlos ascendentium ac Cruces trifariam Portantium. Gerardus de Frachero.

Ordo triplex quondam visus concendere cœlos ,
 Non uno , at triplici schemate ferre crucem .

Tol.

Tollere pars humeris, manibus pars tollere visa,
At præferre alijs, cœlicus Ordo, Crucem.
Ad Triadem vis ire? crucem sfferre memento,
Cernitur ordo triplex: at Crucis una via est.

SYMBOLVM 39.

*Tres Tiliæ, quas S. Adilia Abbatissa plantat in nomine SSS.
Trinitatis. In ejus vita 13 Decem:*

Virgo memor Triadis dono, se lucis adeptam
(a) Munera, cum sacris prolucretur aquis;
(b) Tres Tiliæ ramos licet obnitente fororum
Consilio, Præses provida mandat humo,
Nomine tres Triadis plantæ tria sæcla virentes,
Virgineo sunt gratior umbra choro.

(a) A nativitate cœca in baptismo illuminatur. (a) Accipiens primam plantam dixit: ego te
planto in nomine Patris. Secundam in nomine Filij. Tertiam in nomine Spiritus S. ad
honorem absconditi mysterij SS. Trinitatis.

SYMBOLUM 40.

*Tertium iter Hierosolymitanum ac Romanum. B. M. Theodo-
rus de Cellis ex familiâ Baronum de Celle, ex Canonico S
Lamberti Leodij, Magister Generalis hifce in regionibus.
Ordinis S. Crucis propagator, tertio Hierosolymam, toties-
que, licet debilior proficiscitur Romam amore SSS. Trinita-
tis succensus. Ex Chron. ord. nostri.*

CEllesi claræ stirpis prænobile germen
Nunc decus & nostræ Religionis honos.
Ut Crucis in toto repares encomia mundo,
Ter repedas Romam, ter Solymamque petis.

Quid

Quid tenero firmoquè minùs ter corpore, durum
Carpis iter? Trini numquid amore Dei?

SYMBOLUM 41.

Triplex Animarum Deo devotarum status. Incipientium, Proficientium, Perfectarum. De quo doctum ac pium opus, summa mentis industria, ante annos circiter trecentos Rev^m P. Petrus Pincharius Magr. Gener. Ordinis S. Crucis concinnavit.

NE sua virtuti desint encomia, Chare
PINCHARI, meritis quis dabit æqua tuis?
Iam tribus a sæclis vestigia terna parasti,
Queis rectum ad Triadem provide sternis iter.
Se domet Incipiens, & foeda piacula vitet;
Virtutum studio, Perficietur apex.

SYMBOLUM 42.

Tres Rivuli procedentes a SS. Trinitate.
S. Mechtildis sub matutinis dum cantaretur Ave Maria, uidit tres rivulos a S. Trinitate procedentes cor Virginis Matris suavissimo impetu penetrare, & de corde ipsius impetuose suam originem repetere. Ita Titelm. Bredenb. Insin. divinae Piet. l. 4. c. 12.

Virgo stupet rapidos Triadis tres flumine Rivos
Virginei in cordis prosilijsse fibras.
Inde suos remeant Rivi properanter ad ortus,
Ut repetunt rapidi fluminis æquor, aquæ.
Utpote post Triadem nulli virtute (a) Secunda,
Hæc sophiæ primas & bonitatis, habet.

(a) B. Virgo summam post Christum gratiam habuit. Vide Theol. 3. p. sum. D. Thomae.
SYM

(115)

SYMBOLUM 44.

Tres dies Antecinerales.

S. Mechtildi Christus tribus diebus antecineralibus summe languentis instar, ob hominum lascivie, & dissolutè istis vivendi licentiam, apparuit.

Quis furor? o vos Christiades tres perdere luxuriam
Laxando ventri tresque vorare dies.

Interea Christus luctu dejectus, & ægri

Atque daturi animam, cernite, more cubat.

Tempora mutentur meliori fruge, (a) sacratos

Tres Triadi, cinerum condecet ante diem.

(a) Precibus 40. horarum devotè in Ecclesiâ institutis vacando, ac indulgentias lucrando.

SYMBOLUM 45.

Trina apparitio quam in honorem SSS. Trinitatis se facturas asserunt tres virgines ex sodalitio. S. Ursulae.

Dum Crucis alma Trias primaria Templa, sacratis

Exuvijs statuit condecorare tribus,

Tres ex Ursulidum dant agmine jussa sodales,

Fecit & Eppæo Visio trina fidem.

Paret, Parisijs Ubios contendit, & inde

Terna levata solo corpora, vectat Huum.

Nota. Tres Dicto Joanni Eppæo nocte quadam quiescenti ac velut in extasi rapto Virgines apparueré, quorum prima Rupentem sic affata est: Nos e B. Ursulae, que Coloniæ cum undecim Virginum millibus martyrio olim coronatæ sodalitio sumus, nominaquæ nostra sunt Christina, Basilia & Imma. Surge frater, surge, vade Coloniæ ubi corpora nostra in campo agonis nostri ad occidentem invenies. Et ne aliqua de veritate rei oriatur dubitatio: trina tibi in honorem Trinitatis Sanctissimæ, visione apparebimus. Ita noster Russ. in gest. vitæ ac translationis S. Odiliæ.

SYM.

SYMBOLUM 46.

Ter apparet Ioanni Eppæo S. Odilia Virgo & Martyr in honorem SS. Trinitatis.

Illa memor stirpis Maromæi Filia Regis,
Ursuleæ Ductrix prima phalangis ovat.

(a) Viva salutiferæ quoniam Crucis arsit amore,
Mortua Staurophori facta Patrona Chori.

(b) Hinc Triadi Sacros (nostri Decus Ordinis) artus
Exhumet; Eppæum visio trina monet.

(a) S. Odilia apparens in hec verba B. Eppæum affatur: quia enim amatrix S. Crucis
vita semper existit: idcirco sumptum inde corpusculum meum ad primarium S. Crucis
Cœnobium Huense transferas (b) Postquam secundo apparuerit S. Virgo F. Joanni, id-
quæ intellexisset P. Mart. Herletius Prior domus Parisiensis, tertiam visionem in nomine S.
Trinitatis exorandam præstolam amque hortatur. *Synopsis Hist. S. Odiliae,*

SYMB. 47. de eâdem

*Cum scedula, quæ reliquijs effossis, est inventa; cum hac trium
vocum inscriptione: Ego sum Odilia.*

Hæc eadem Virgo dubium quo tolleret omne,
Hanc Scedam bustis jussit adesse suis.

Hoc genus, hi proavi, Regali sanguine nata
Sum (prænomen habes) nuncupor Odilia.

Vocibus his trinis pronomine, nomine, verbo,
Unius ac trini fulget imago Dei.

SYMB. 48. de eâdem

Quot socias, totidem cœlo vehis Ursula stellas,
Maxima, non major jam velut ursa fores.

Ut-

Utquè polo pariter fulgeret Odilia nostro,

Claruit effossà, nobile nomen, humo.

Vocibus his *Ego sum*, quæ dicor, *Odilia*, Trino

Juncta Deo, cuius scedula (a) nomen habet.

(a) Vide pag 7. super Symb. 14. *Ego sum*. 1. div.

S Y M B O L U M 49.

Reliquiae S. Odiliae Virginis ac Mart. Coloniâ Huyum allatae, tribus locis ibidem per honorificè excipiuntur. Primo in Parochiali Templo S. Petri. Deinde in collegiata Gloriosæ Virg. Mariae Ecclesiâ. Tandem in Basilicâ PP. Cruciferorum, ubi multis claret miraculis, adversus pestem ac febres singularis Patrona. Ita noster Bannelius lib. de Transl. S. Odiliae.

Auspicio Triadis tua Martyr Odilia primùm
Æde sacrâ, memorant ossa recepta, Petro.
Inde (a) Coronatæ subeunt Capitolia Matris
Dum canitur Trino musica sueta Deo. *Te Deum &c.*
Sede Loco fixâ Claro, Patrona gravatos
(b) Peste levat, Fautrix civibus Hoya tuis.

(a) Ecclesia collegiata Hui est dedicata in honorem B. Virg. in cœlum assumptæ. (b) Vide nostrum Russelium, & ex eo P. Crombach. Ursulae vindicatæ. tom. 2.

S Y M B O L U M 50.

*Tres Patroni Ordinis Sanctissimæ Crucis in memoriam SSS.
Trinitatis cœlitus dati.*

Ter geminis clarus fulget Crucis Ordo Patronis,
Illustrem statuit reddere clara Trias.
Quiriacus Solymæ Antistes, Regalis Helena,
Illa Crucem quærit, detegit ille Crucem.

(a)

(a) Decreto Triadis successit tertia Cultrix,
Odilia augustæ ter Veneranda, Crucis.
(a) Vide supra Symb. 47. & 46. additiones.

SYMBOLUM 51.

Tres Abbates sanctitate conspicui in celeberrimâ ne perantiquâ
S. VITI Abbatia Gladbach / Dioc: Colon: scilicet. S.
SANDRARDUS primus Abbas post deflagrationem. S. FOL-
BERTUS ordine quartus, & S. WOLPHELMUS septi-
mus. Ad modernum D. Brunonem Charmans 40. Abba-
tem disciplinæ Regularis observantissimum.

(a) SANDRARDUM docuit Lux Cœlica figere Templum,
Extorremque cruces livida lingua pati.
(b) FOLBERTO vigilans Cordi custodia linguae,
Et pia Jeſſæi Cantica Regis, erant.
Plurima (c) WOLPHELMUM decorat cum stemmate virtus:
Ductores ad Triadem tramite Bruno, pari.

(a) Usuardus in Martyrologio, nono kalend. Sept. (b) Surius in vita S. Heriberti circa
26. Martij. (c) Surius in vita ejus circa 22. Aprilis.

SYMBOLUM 52.

In eodem Cœnobia Tria Capita scil: S. LAURENTII Marty-
ris, S. VITI Martyris et Patroni. S. CHRISTINÆ Vir-
ginis & Martyris affervantur.

L AURENTI Caput (a) immotum, mirabile dictu!
Thuricremis VITI fumat in æde focis.
CHRISTINÆ VITIQUE caput, fausto omne terna:
Tres puto gentilis torruit hosce furor.

Alte

Alter ut Elias (Divum flammescis ab igne)

Ad Triadem ignitis BRUNO vehere rotis.

(a) Nota Caput Sancti Laurentii, ut Corpori in Hispaniam quiescenti uniretur, maximis instantijs & presentationibus munificientissimis petatum; non est passa SSS. Trinitas a loco disto dimoveri, ut patet in Origin. Monasterij. (b) Vicetus modernus Abbas gerit in geniliis bigam, duabus rotis totidemque aliis instructam.

S Y M B O L U M 53.

Item ibidem tria Brachia, nimirum S. Andreæ Apostoli, S. Stephani Protomartyris, ac S. Benedicti Abbatis asserta.

UT quæ dein secura forent pia Claustra Patroni,
Addita sunt Divum Brachia terna virum.

A N D R E A E, S T E P H A N I Q U E manent defensa Lacertis,
Tuta novem sæclis stant **B E N E D I C T E**, Tuo.

Hoc Trias ostentum Triplex venerabile, thuris!
Gladbachi æternum sanxit honore coli.

Nota. Primam fundationem factam anno Christi 797. a Balderico quodam Comite ex Regni Francie Primoribus regio sanguine nato, & Hyttâ Uxore ejus, tempore Caroli Magni, quando etiam Basilica Aquisgranensis ab eodem fuit extorta & postea per Leonem ejus nominis primum Pontificem dedicata ita in Hisp: & Arch. D. Abbacie.

S Y M B O L U M 54.

Tres globuli carnei

**B. Claræ de Monte Falco in Italiam juxta Assiūm Ordinis
S. Augustini.**

TRes globulos, toti Trias ut claresceret orbi,
E clarâ Claræ carne Spoleta videt.
Quemlibet esse pari distinctum pondere constat,
Pondus idem bini, quod globus unus, habent.

V

Sive

Sive libret lanx una duos , seu ponderet unum.

Ponderis est paritas, tres tamen esse liquet.

N. Hi tres globuli carnei Spoleti visuntur , & quod mireris , si librae lanci duos impolueris , & alteri unum , nihil ad pondus adjicitur : tanti namque ponderis est unus , quanti duo , & tamen singuli sunt æquales. Boz. de sig. Eccl. l. 15. c. 3.

N. 2. Hæc Virgo fuit cœca cœnobij. Globuli sunt instar fructuum olivarum , fueruntque inventi in hepate ; in corde vero signum Crucis; eò quod in mysterio Crucis Christi & SSS. Trinitatis se multum ac valde devotè meditando exercuerit , & ad ejus clarum aspectum summè anhelaverit. Et Cost. in Dom. Trin.

SYMBOLUM 55.

Tres Coronæ S. Elisabeth.

S. Elisabeth cum tribus pingitur coronis, quod in tribus statibus pietatis laude celebris vixerit. Scilicet cœlibatu, conjugio, viduitate. Lipsius in D. Virg. Hallensi cap. 2.

Cur tua ter geminis sunt insignita corollis
Tempora; Pannoniae gentis Eliza decus ?
An quia virginei custos & amica pudoris ,
Candidat intactis prima corona thoris ?
Altera , dum jussis superaddita vincula tedis ;
Et viduæ : Trini munere texta Dei.

SYMBOLUM 56.

*Triplex via ad Deum, quam monstravit S. Ignatius de Loyola,
scil. Purgativa, Illuminativa, Vnitiva.*

SIgnavit Triadis flagrans Ignatius igne
Ter geminas , animus quæsis petat astra , vias.

Prima

Prima feros sedat motus, & criminā purgat;

Lucida virtutum passibus ire facit.

(a) Unitur Triadi tandem mens apta capaxquē,
Formæ materies ut solet apta suæ.

(a) In animi & ali tora S. Trinitas est præsens, non solum per charitatem, & sua dona;
sed & per se ipsam substantialiter & personaliter: ita ut si prius (per impossibile) non fuisset præsens per substantialiam, jam per justitiam & sanctitatem fieret substantialiter præsens. Ita post D. Thomam Theol. matii.

S Y M B . 57. de eodem.

(a) **I**Ncola quò cæli fias, sis incola cellæ,

Contritoquē, animæ vulnera, corde geras:

Dumquē illustantis mens Pneumatis & fluat igne,

Mox tibi divinus pectus aduret amor.

Una Dei quantum tunc unio pectora mutat!

Numine cum Trino spiritus (b) unus erit.

(a) Celi ac cellæ habitatio cognata sunt dicit noscere Pincharius ex S. Bern. Vesp. nupt. I.
3. cap. ultimo. (b) Unitas spiritus cum Deo, est similitudo Dei, ut pulchritudine docet S. Bern.
tratt. de vita solit. ame suam.

S Y M B O L U M 58.

Trina quotidie ejusdem Sancti flagellatio.

IAm dominæ carni juvat iniecisse capistrum,

(a) Eximiosquē sequi Religione Duces.

Pro lecto non mollis humus tibi lecta, voluptas

Est capiti fax um supposuisse tuo.

Offensa ut Triadis memor est, igne scit amore,

Et geminat quo vis terna flagella die.

(a) Idem Sanctus prestatuimus quoque in macerando corpore emulatus, postquam hunc cubile, lapis cervical grabuerat, ter quotidie flagellis in se acriter sevit. Ex imag. 1.
sat. soc. l. i. c. 6.

SYM

(122)

S Y M B O L U M 59.

Triplex beneficium ejusdem S. divinitus acceptum.

A Dscribes, Triados summa ter maxime cultor
Lojolides, Divo vulnera sana Petro.
Virgineæ Matri partos de carne triumphos;
Causa bonæ frugis lectio sacra fuit.
Igneæ vis nativa animis, & ad ardua quævis
Teque tuosque Dei gloria major agit.

*N. Hic Sanctus vulneris in obsidione Pamplonensi inficti, curationem accipit a S. Petro.
Donum castitatis per D. Virginem. Morum mutationem per lectionem piorum librorum.*

S Y M B O L U M 60.

Tria regna, pro quorum conversione extremè laborat S. Xaverius.

Quo fervore animi, quanto sudore laboras;
Quò sit ab immani cognita gente Tria? ;
En Japon, en Indus, fidei sine lumine Chynus ;
Arte fides populis quâ referanda tribus ?
Omnia Xaveri tutus indefessus agendi
Pro cultu Triados ardua vicit amor.

S Y M B . 61. de eodem.

XAveri Triadis fideique ter inclyte præco,
Regna per Indorum per Japonumquè plagas.
Terra polusquè Crucis signo, tua vota sigillant,
Ut statuas Indo signa sub axe (a) Crucis.
Te duce prima Crucis circum - vexilla - feruntur,
Inquè novo Triadis nascitur orbe fides.

(a) Sancto Xaverio in Insula Ceilam confirmante filium regis secundò genitum, primogenitum rex & parens jussit occidi. Cujus Martyrij tempore crux ignea in cœlo apparuit.

*& terra, ubi corpus erat sepultum, forma crucis est impressa, qua a barbaris sublata,
divinitus a terrâ iterum exhibetur.*

S Y M B O L U M 62.

Tres Reges ab eodem S. ad cultum veri Dei conversti.

DUm prior in Japonum Xaveri traiçis oras,
Ælonium dicam te superasse Ducem.

Regis ad exemplum vergant si regna, gregique
Rege fidem nacto fulget avita fides.

Te duce jam Triadi tria regna novissima parent,
Hujus & in laudes clausa quot ora patent?

S Y M B. 63. de eodem.

HAc quæ luce Japon Trino de Numine credis,
Lojolæ acceptum, Xaverioquè feras.

Quo velut exorto tenebris jam sole fugatis
Errorum, fidei splendicat orta dies.

Regibus ad Triadem docto tribus ore reductis,
Xaverium major gloria sole manet.

S Y M B O L U M 64.

Tres Protomartyres. Soc. I.

ITe novi Jesus, patratoresque salutis,
Munus Apostolicum (a) nomen obire monet.

Ferte per atratas Triadis nova lilia terras,
Vestra salutaris pectora candor habet.

Ite Crucem Jesu tinctam, plantate, Cruore,
Ter geminos fructus profere et ipsa pares.

N. Anno 1597. Saviente Taicusama Rege in Christianos Japonie, supremus sacrorum
antistes solemnis sententia mortem Crucis in tres PP. Soc. Jesu pronuntiat. Ex imag.
primi sac. S. J. (a) hi Tres nominabantur Jacobus, Joannes, Paulus. ibidem.

SYM-

SYMBOLUM 65.

Tres primores regij sanguinis in Chynâ sacro fonte abluti, &
SSS. trium Regum nominibus appellati.

TResquè salutifero baptis matis amne renatos,
Prognatos Regum sanguine Chyna videt.
Melchior hic audit, cum Caspare, Baltasar alter,
Ter gemini Regis nomine digna trias.
Regia Mens Tripotens, summiq[ue] Tri-culmen honoris,
Hoc socios Iesu donat honore Patres.

SYMEOLUM 66.

De trium Regum Matre, cum filia & nepte ad fidem conuersis.

Vestra, nec o Patres, hoc, gloria, limite stabit,
Debetur meritis major honoris apex.
Regia Nata fidem vobis cum nepte Magistris
Præbuit, & Regum Mater alumna trium.
Laureolas meritis tantisque laboribus æquas;
Majestas lauros quot Tri-coronis habet?

SYMBOLUM 67.

Triplex & unus religiosus Ordo.

Ante fatiscentis fatalia tempora mundi
Ordo Crucis fulgens trinus & unus erit.
Arma feret Christi, Bellantes ante phalanges;
Hospitij reliquis ante-ferentius ope;
In numeroque Deo promet pia cantica Clero:
Symbolon hoc Triados Staurifer Ordo dabit.

N.

N. S. Franciscus de Paula vaticinatus est in epistola, quam
scripsit Anno Christi 1469. die 13. Augusti ad Simonem de Li-
mena Dominum Montalti, quæ etiamnum ibidem afferuntur,
in quâ sic ait: ex te o Simon descendet Fundator novæ Religio-
nis, quæ tres habebit partes. Prima erit equitum armatorum,
secunda Sacerdotum, tertia hospitaliorum. Erit hæc Religio
omnium ultima, magnum fructum afferet Ecclesiæ, extinguet
maledictam Mahometis sectam, quin & hæreses omnes, ut fi-
at unum ovile & unus pastor. In toto mundo non erunt nisi 12.
reges; unus Imperator, & unus Pontifex, & pauci principes,
qui omnes erunt sancti. Idem in alijs epistolis eundem Ordinem
vocat Cruciferorum eò quod in vexillis suis præferent imaginem
Crucis, vel Christi Crucifixi, pro quo pugnabunt; cuique
subjicient tam Mahometanos, quam hæreticos, & pravos chri-
stianos. Atque hæc omnia n Deo sibi revelata ac certò eventura
asseverat. Ita P. Lucas Montoya in Chron. ejusdem Ord. sub
finem. Idemque annotavit Corn. a Lap. in fine Comm. Apocal.

SUB-